

POWIATOWY URZĄD PRACY W ZGORZELCU
CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
59-900 Zgorzelec, ul. Pułaskiego 14
Telefon/fax (075) 77 55 605; (075) 77 55 606
e-mail: wrzg@praca.gov.pl; http://pup.zgorzelec.ibip.pl

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE ZGORZELECKIM W I PÓŁROCZU 2010 ROKU.

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

październik 2010r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	str. 3
2. Analiza bezrobocia w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodowych) – stan w I półroczu 2010r...	str. 5
2.1. Struktura bezrobotnych według zawodów w I półroczu 2010	str. 5
2.2. Analiza napływu bezrobotnych według zawodu	str. 7
2.3 Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych	str. 8
3. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodów).....	str. 9
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	str.12
4.1. Zawody deficytowe.....	str. 13
4.2 Zawody nadwyżkowe	str. 16
4.3 Zawody zrównoważone	str. 18
4.4 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie.....	str. 18
5. Wnioski.....	str. 19

1. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu realizując zadania wynikające z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008r. Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami) przygotował kolejny ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie zgorzeleckim.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jedną z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Monitorowanie procesów zachodzących na rynku pracy jest niezbędne do prowadzenia skutecznych działań mających ograniczyć skutki bezrobocia. Ważnym instrumentem do realizacji tych działań jest między innymi cykliczne sporządzanie monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych.

Niniejszy raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w powiecie zgorzeleckim w grupach i zawodach oraz analizę popytu na pracę dla poszczególnych zawodów na podstawie badań struktury zawodowej rejestrowanych przez powiatowy urząd pracy bezrobotnych i ofert pracy. Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co może stanowić sygnał dla osób, które dokonują wyboru przyszłego zawodu, jak również pozwala na zaplanowanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych pozostających w ewidencji tutejszego urzędu. Raport pozwala więc na określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy oraz ułatwia stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym.

Raport oparty został na sprawozdaniu MPiPS-01 i ma charakter diagnostyczny. Obejmuje analizę struktury osób zarejestrowanych w I półroczu 2010r. oraz analizę napływu bezrobotnych i ofert pracy z tego okresu. Zawiera także analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) dla zawodów, w których w I półroczu 2010r. zgłoszono najwięcej ofert pracy.

Jednocześnie należy jednak pamiętać, że monitoring sporządzony jest w oparciu o pewien wycinek danych dotyczących rynku pracy, dlatego nie można traktować go jako pełny obraz zjawisk na lokalnym rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu obejmuje swoim działaniem powiat zgorzelecki, znajdujący się w województwie dolnośląskim położonym w południowo-zachodniej części Polski. W skład powiatu zgorzeleckiego wchodzi aktualnie 7 gmin: Gmina Miejska Zgorzelec, Gmina Wiejska Zgorzelec, Miasto Zawidów, Gmina Sulików, Miasto i Gmina Bogatynia, Miasto i Gmina Pieńsk, Gmina i Miasto Węgliniec, a liczbę ich bezrobotnych w I półroczu 2010r. obrazuje tabela nr 1.

Tabela nr 1. Liczba bezrobotnych wg gmin w powiecie zgorzeleckim w I półroczu 2010r.

Okres	Miasto Zgorzelec	Gmina Zgorzelec	Miasto i Gmina Bogatynia	Miasto i Gmina Węgliniec	Miasto Zawidów	Gmina Sulików	Miasto i Gmina Pieńsk	Powiat
Styczeń	1429	512	1258	553	217	444	613	5026
Luty	1533	565	1369	586	239	459	638	5389
Marzec	1495	557	1340	543	233	455	623	5246
Kwiecień	1469	539	1337	499	214	446	589	5093
Maj	1412	532	1307	476	210	425	549	4911
Czerwiec	1420	526	1240	475	207	416	542	4826

Tabela nr 2. Poziom stopy bezrobocia.

Miesiąc	Polska	Dolny Śląsk	Powiat zgorzelecki
styczeń 2010	12,7	13,4	14,3
luty 2010	13,0	13,9	15,2
marzec 2010	12,9	13,8	14,8
kwiecień 2010	12,3	13,3	14,5
maj 2010	11,9	12,9	14,0
czerwiec 2010	11,6	12,4	13,8

Przeprowadzona poniżej analiza relacji liczby bezrobotnych według zawodów w różnym układzie klasyfikacji zawodów oraz ofert pracy przedstawia obraz sytuacji na rynku pracy w powiecie zgorzeleckim. Daje także możliwość oceny rozwoju lokalnej gospodarki przede wszystkim poprzez śledzenie struktury bezrobotnych według ostatniego miejsca pracy i zgłaszanych ofert pracy, biorąc pod uwagę klasyfikację działalności.

2. Analiza bezrobocia w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodowych) - stan w I półroczu 2010r.

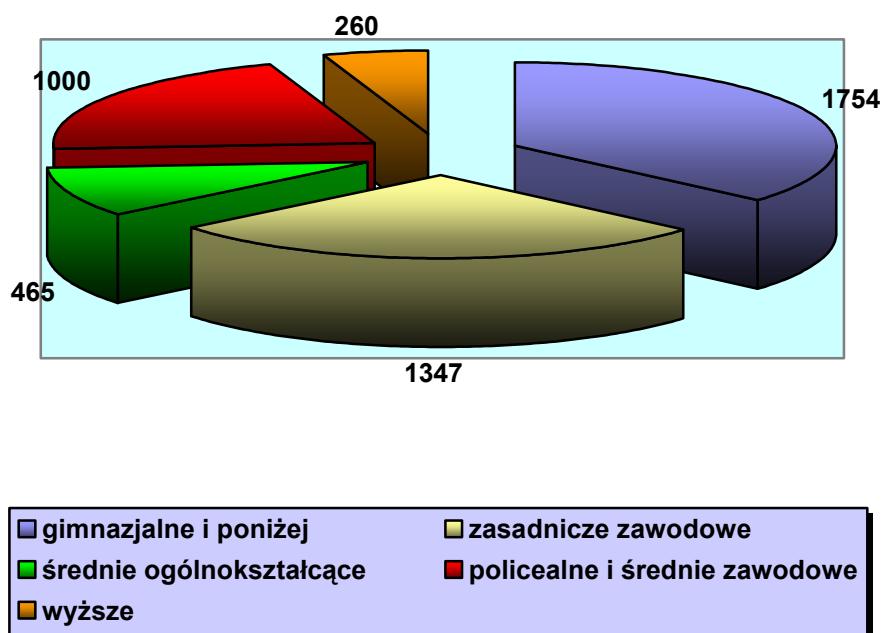
Niniejsza część raportu zostanie poświęcona analizie struktury zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu.

2.1. Struktura bezrobotnych według zawodów w końcu I półrocza 2010r.

W powiecie zgorzeleckim stopa bezrobocia na koniec I półrocza 2010r. wynosiła 13,8% (kraj 11,6%) i była o 1,2 % wyższa w porównaniu do końca I półrocza 2009r. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec czerwca 2010r. wynosiła 4826 osób (w tym 2614 kobiet), czyli była o 528 osób większa w porównaniu do I półrocza 2009r.

Poniżej przedstawiamy wykres obrazujący liczbę bezrobotnych według poziomu wykształcenia na koniec I półrocza 2010r.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych według wykształcenia na koniec I półrocza 2010r.

Bezrobotni pozostający w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w końcu I półrocza 2010r. zostali sklasyfikowani w 534 zawodach.

W podziale na duże grupy zawodowe najwięcej bezrobotnych to przedstawiciele następujących grup:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń („72”) – 13,7256
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy („52”) – 10,6030

- pracownicy pozostałych specjalności („34”) – 10,3458
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy („74”) – 9,6492
- górnicy i robotnicy budowlani („71”) – 8,8752

Najmniej liczną grupę stanowią:

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy („33”) – 0,0516
- kierownicy małych przedsiębiorstw („13”) – 0,1290
- siły zbrojne („01”) – 0,2838
- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni („92”) – 0,2838

Po przeanalizowaniu zawodów według grup elementarnych wyodrębniono zawody reprezentatywne dla najliczniej występujących zawodów. W tabeli nr 3 uwzględniono 10 najbardziej popularnych zawodów.

Tabela nr 3. Liczba bezrobotnych wg zawodów .

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy
1.	000000	Bez zawodu	950	19,68%
2.	522107	Sprzedawca	404	8,37%
3.	341902	Asystent ekonomiczny	204	4,22%
4.	722204	Ślusarz	158	3,27%
5.	712102	Murarz	136	2,81%
7.	723105	Mechanik samochodów osobowych	109	2,25%
6.	743604	Szwaczka	103	2,13%
8.	311502	Technik mechanik	87	1,80%
9.	512201	Kucharz	80	1,65%
10.	743304	Krawiec	67	1,38%
11.	931301	Robotnik budowlany	67	1,38%

Osoby z powyższymi zawodami stanowiły 48,94 % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec I półrocza 2010r.

Czołową pozycję w tej grupie zawodowej zajmuje populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu tzw. „grupa bez zawodu”- stanowi 19,68% ogółu bezrobotnych. W grupie tej 59,05 % (tj. 561 osoby) to kobiety.

Grupa bez zawodu dotyczy przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, jeżeli po ukończeniu (bądź nie ukończeniu) szkoły nie ukończyły kursu, na którym zdobyły odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz dyplom uprawniający ich do wykonywania danego zawodu.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych kobiet największa liczba występuje w zawodach: bez zawodu 561 osób, sprzedawca 371 osób, asystent ekonomiczny 181 osób, szwaczka 102 osoby, kucharz 74 osoby, krawiec 64 osoby, sprzątaczką 52 osoby, fryzjer 44 osoby, handlowiec 37 osób, pracownik biurowy 37 osób.

Osoby, zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły(absolwenci) najliczniej reprezentowały zawody: bez zawodu 46 osób, asystent ekonomiczny 21 osób, sprzedawca 11 osób, organizator usług hotelarskich 10 osób, organizator agrobiznesu 6 osób.

Wśród osób zarejestrowanych przez okres powyżej 12 miesięcy dominują zawody: sprzedawca 102 osoby, bez zawodu 70 osób, ślusarz 38 osób, szwaczka 35 osób, murarz 31 osób, asystent ekonomiczny 40 osób.

2.2. Analiza napływu bezrobotnych według zawodów.

Analiza napływu osób do bezrobocia według zawodów na lokalnym rynku pracy jest jednym z elementów monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W powiecie zgorzeleckim na koniec I półrocza 2010r. do ewidencji osób bezrobotnych napłynęła grupa 3660, w tym 1791 kobiet.

Analizując napływ bezrobotnych wyodrębniono zawody wg elementarnych grup, w których napływ osiągnął najwyższy poziom.

Tabela nr 4. Napływ bezrobotnych wg zawodu.

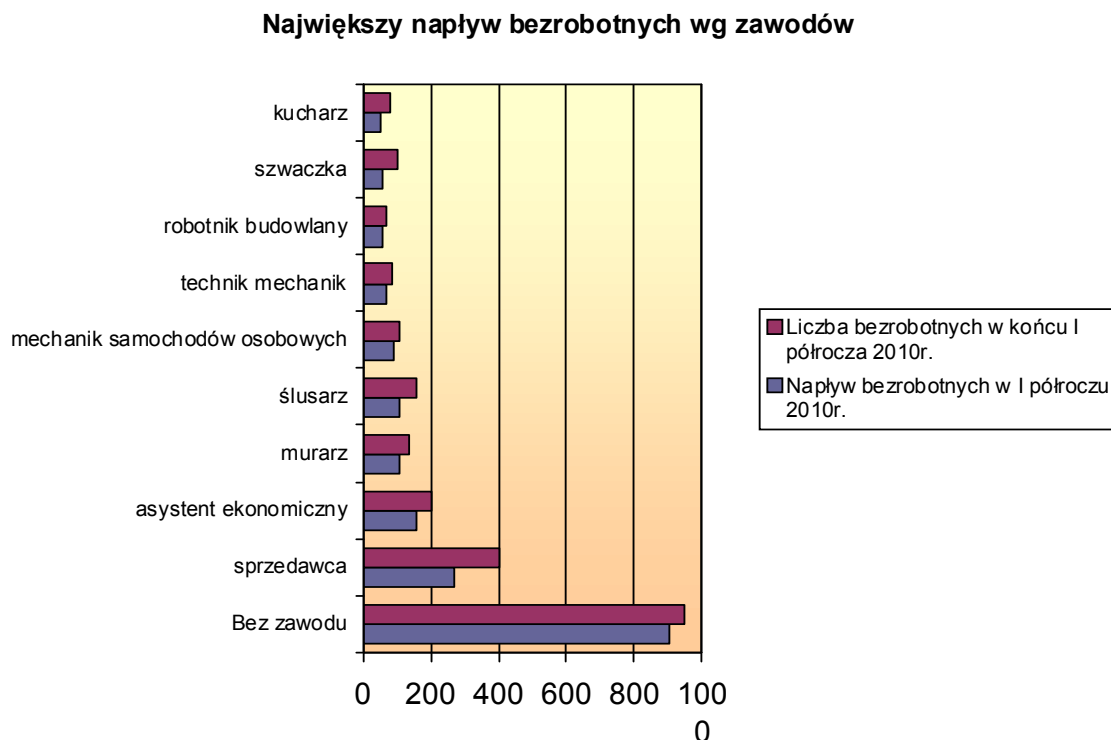
l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy
1.	000000	Bez zawodu	903	24,6%
2.	522107	Sprzedawca	268	7,32%
3.	341902	Asystent ekonomiczny	158	4,05%
6.	712102	Murarz	110	4,31%
4.	722204	Ślusarz	105	2,72%
5.	723105	Mechanik samochodów osobowych	88	2,86%
7.	311502	Technik mechanik	67	1,83%
10.	931301	Robotnik budowlany	59	1,61%
8.	743604	Szwaczka	55	1,50%
9.	512201	Kucharz	50	1,36%

Porównując dane z I półrocza 2009r. zauważa się, że najwyższy napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2010r. nastąpił w tych samych grupach zawodowych.

Najwyższy napływ wśród zarejestrowanych kobiet wystąpił w następujących zawodach: bez zawodu 448 osoby, sprzedawca 243 osoby, asystent ekonomiczny 138 osób, szwaczka 54 osoby, kucharz 41 osób, fryzjer 36 osób, krawiec 37 osób, technik żywienia i gospodarstwa domowego 33 osoby, sprzątaczką 31 osób.

Najwyższy napływ osób zarejestrowanych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły (absolwenci) odnotowano w zawodach: bez zawodu 106 osób, asystent ekonomiczny 28 osób, organizator usług hotelarskich 19 osób, sprzedawca 10 osób, organizator agrobiznesu 7osób fizjoterapeuta 7 osób, technik informatyk 7 osób, technik telekomunikacji 6 osób.

Wykres nr 2.

Analizując strukturę napływu bezrobotnych powyższych grup zawodowych można zauważyć, że w I półroczu 2010r. napływ osób bezrobotnych jest niższy od ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie na koniec I półrocza 2010r.

2.3. Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych.

Wyniki analizy napływu do bezrobocia pokazały, że najliczniejszą dużą grupą zawodową byli **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń**. Najwięcej osób spośród zarejestrowanych w tej grupie zawodowej posiadało zawód: mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i pokrewni, ustawiacze – operatorzy obrabiarek skrawających do metali, elektromonterzy oraz mechanicy- monterzy maszyn i urządzeń.

Drugie miejsce w napływie do bezrobocia stanowiła grupa: **pracownicy pozostałych specjalności**. Największą liczbę osób w tej grupie zawodowej stanowili pracownicy do spraw finansowych i handlowych.

Trzecią grupę stanowiły **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy**. Duży napływ w zawodzie sprzedawcy związany jest z częstą rotacją pracowników w branży handlowej.

Kolejną grupę, prawie tak samo dużą jak poprzednia, stanowili **górnicy i robotnicy budowlani**. Największą liczbę osób w tej grupie zawodowej stanowili murarze i pokrewni oraz malarze budowlani i pokrewni.

3. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodów).

Na terenie powiatu zgorzeleckiego działa wiele firm zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego, część z nich składa do PUP informacje o poszukiwanych pracownikach. Należy jednak pamiętać o tym, że publiczne pośrednictwo pracy jest przez wielu pracodawców traktowane jako alternatywny sposób poszukiwania pracowników. W zakresie tym wykorzystują także inne dostępne formy pozyskiwania personelu.

W I półroczu 2010r. roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wpłynęło 1172 oferty pracy. Zdecydowana większość ofert – 788 (67 %) - pochodziła z sektora prywatnego, natomiast – 384 (33 %) z sektora publicznego. Zgłoszone miejsca pracy często dotyczyły prac subsydiowanych, w tym także staży zawodowych.

W strukturze ofert pracy wg dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy) najwyższe wskaźniki odnotowane zostały w następujących grupach zawodowych:

- ❖ PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ – **15,4811**
- ❖ MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY – **14,6452**
- ❖ PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI – **12,0292**
- ❖ PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH – **11,2970**
- ❖ PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY – **11,6109**
- ❖ GÓRNICY I ROBOTNICY BUDOWLANI – **5,4392**

Najwięcej ofert pracy wpłynęło dla:

– osób bez zawodu	216 ofert
– sprzedawców	135 ofert
– pracowników biurowych	132 oferty
– sprzątaczką	57 ofert
– pracowników administracyjnych	42 oferty
– monter podzespołów i zespołów elektronicznych	35 ofert
– kucharz	26 ofert
– pracowników ochrony	24 oferty
– kelner	23 oferty
– pomocy kuchennych	22 oferty
– murarzy	18 ofert
– robotników budowlanych	17 ofert
– specjalista ds. ubezpieczeń majątkowych i osobowych	16 ofert
– przedstawiciel handlowy	16 ofert
– bufetowy (barman)	16 ofert
– formowacz wyrobów szklanych	16 ofert
– handlowiec	13 ofert
– kierowca samochodu ciężarowego	13 ofert
– agent ubezpieczeniowy	11 ofert
– konwojent	11 ofert
– magazynier	10 ofert
– ogrodnik terenów zielonych	10 ofert

Tabela nr 5 . LICZBA ZGŁOSZONYCH OFERT PRACY WG ZAWODÓW (POWYŻEJ 15)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2010r.	Napływ bezrobotnych w I półroczu 2010r	Stan bezrobotnych w końcu I półrocza 2010r.
1	2	3	4	5	6
1	000000	Bez zawodu	216	903	950
2	522107	Sprzedawca	135	268	404
3	419101	Pracownik biurowy	132	22	41
9	913207	Sprzątaczką	57	32	52
4	343101	Pracownik administracyjny	42	7	17
8	828303	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	35	11	19
11	5122201	Kucharz	26	50	80
6	515902	Pracownik ochrony	24	13	19
10	512302	Kelner	23	14	23
12	913204	Pomoc kuchenna	22	22	36
7	712102	Murarz	18	110	136
5	931301	Robotnik budowlany	17	59	67
13.	241206	Specjalista ds. ubezpieczeń majątkowych i osobowych	16	0	0
14.	341503	Przedstawiciel handlowy	16	0	2
15.	512301	Bufetowy (barman)	16	18	23
16.	732201	Formowacz wyrobów szklanych	16	7	12

Oferty pracy z grupy „bez zawodu” dotyczyły stanowisk nie wymagających kwalifikacji, których wykonywania mogły podjąć się osoby bez wykształcenia lub przedstawiciele różnych zawodów. Liczba ofert w zawodach: pracownik biurowy, pracownik administracyjny, nie świadczy w powyższym zestawieniu, że są to zawody deficytowe, ponieważ zgłoszone oferty dotyczą w szczególności organizacji miejsc stażu. Jednocześnie zauważa się, że w I półroczu 2010r. tutaj Urząd dysponował, w porównaniu do innych zawodów, dość sporą liczbą ofert pracy w handlu (sprzedawca) w budownictwie (murarz, robotnik budowlany) i gastronomii (kucharz, kelner, pomoc kuchenna, bufetowy). Należy także zwrócić uwagę, na to, że pracodawcy składając oferty pracy w zawodzie: robotnik budowlany, często poszukiwali reprezentantów różnych zawodów budowlanych. Wynika to z wymogów rynku pracy, na którym firmy poszukują kandydatów o wszechstronnych umiejętnościach z zakresu prac budowlanych, nie będących reprezentantem pojedynczego zawodu jak na przykład: murarz, tynkarz, posadzkarz, technolog prac wykończeniowych. Jednocześnie zauważa się, że w I półroczu 2010r. wpłynęła do tutaj Urzędu spora liczba ofert pracy w zawodzie specjalista ds. ubezpieczeń majątkowych i osobowych. Oferty te najczęściej skierowane były do osób zainteresowanych podjęciem pracy w ramach umowy agencyjnej, z prowizyjnym wynagrodzeniem.

Dopełnieniem obrazu sytuacji bezrobocia w powiecie zgorzeleckim jest analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy wg sekcji PKD w I półroczu 2010r.

Tabela nr 6. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w I półroczu 2010r.

Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w I półroczu 2010r	stan w końcu I półrocza 2010r	zgłoszone w I półroczu 2010r	stan w końcu I półrocza 2010r
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	70	77	7	0
Górnictwo i wydobywanie	40	74	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	579	844	133	43
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	15	26	6	0
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	68	83	32	0
Budownictwo	358	452	79	21
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	705	936	187	13
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	148	186	82	6
Transport, gospodarka magazynowa	94	130	21	2
Informacja i komunikacja	15	27	6	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	58	73	61	12
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	30	51	3	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	93	17	50	11
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	64	86	79	5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	44	63	298	42
Edukacja	60	94	23	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	53	93	41	3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	20	38	46	1
Pozostała działalność usługowa	96	112	18	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników;	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	249	356	0	0
Ogółem	2859	3918	1172	162

Z powyższych danych wg sekcji PKD wynika, że w końcu I półrocza 2010r. wystąpiły działalności, w których nie odnotowano napływu osób bezrobotnych, ani też zgłoszeń wolnych miejsc pracy. Należą do nich **Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, Organizacje i zespoły eksterytorialne.**

Ze względu na napływ bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego m-ca pracy najwyższe liczby bezrobotnych w omawianym okresie generowały następujące sekcje:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle **24,6589**,
- Przetwórstwo przemysłowe **20,2518**,
- Budownictwo **12,5218**
- Działalność niezidentyfikowana **8,7093**
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi **5,1766**.

Według PKD zgłoszono ogółem 1172 ofert pracy, z których 59,72 % koncentrowało się w sekcjach tj.:

- ❖ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – **25,4266**
- ❖ Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - **15,9556**
- ❖ Przetwórstwo przemysłowe – **11,3481**
- ❖ Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – **6,9965**

Należy pamiętać, iż zgłoszone oferty pracy zgrupowane w sekcji PKD **Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** odnoszą się przede wszystkim do miejsc stażu zawodowego.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Niniejsza analiza oparta jest na wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących roczny napływ ofert pracy wg zawodów oraz ilość bezrobotnych w wybranych kategoriach zawodowych. Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k ($W_{n,I}^k$) został obliczony

według wzoru: $W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{B_I^k}$

gdzie:

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_I^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

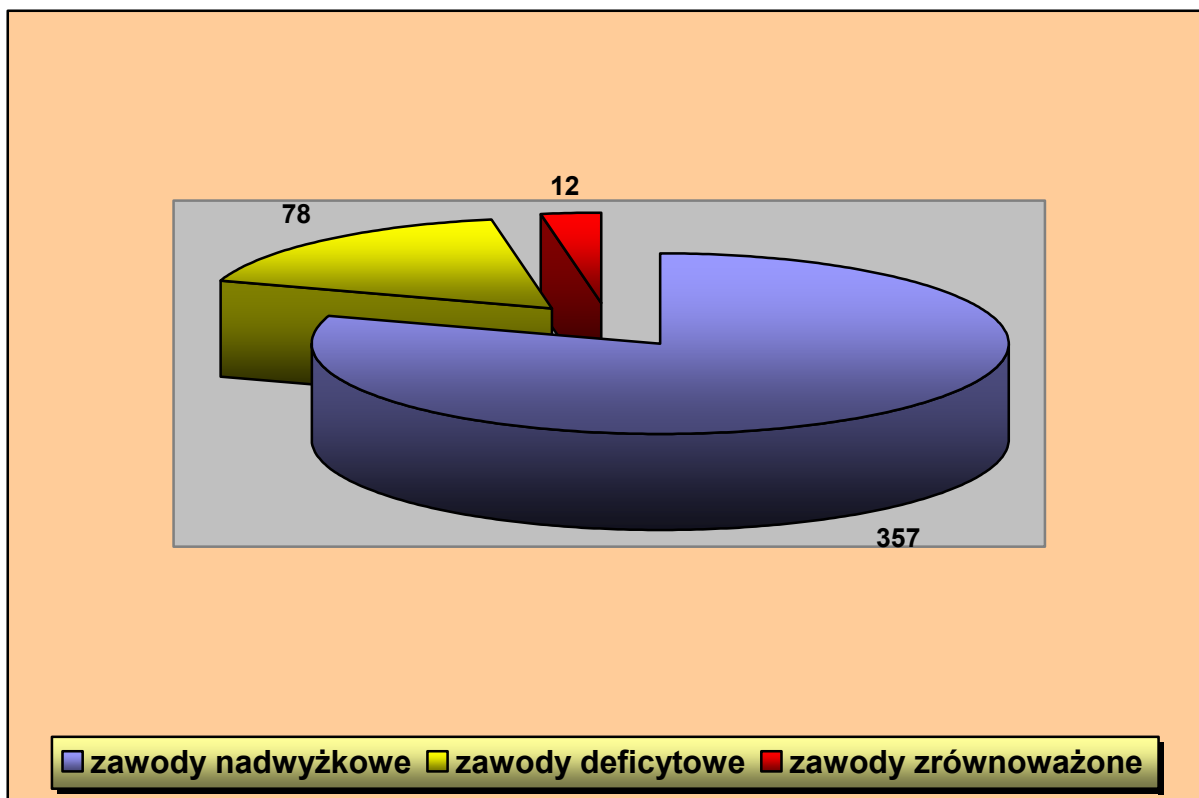
$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 < W_{n,I}^k < 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Spośród 534 zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone. Obrazuje to poniższy wykres. nr 3.

Wykres nr 3. Liczba zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych w I półroczu 2010r.

4.1. Zawody deficytowe.

Cechy deficytowości na naszym rynku pracy w I półroczu 2010r., przy przyjętym sposobie wyliczania wskaźników wykazują poniższe grupy zawodowe z kodem 2-cyfrowym tj.:

- ❖ NAUCZYCIELE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU I INSTRUKTORZY („33”) – **MAX**
- ❖ PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ („41”) – **2,2090**

Analizując tabele zawodów deficytowych i nadwyżkowych pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki(deficytu) zawodu stwierdzić należy, że spośród 258 zawodów (kod czterocyfrowy) dla 16 specjalizacji z pełnej klasyfikacji zawodów brak jest możliwości obliczenia wskaźnika z uwagi na brak bezrobotnych w tych zawodach. Potwierdza to także sytuację zdecydowanego deficytu w tym zawodzie – brak możliwości zrealizowania ofert pracy. Grupę tą stanowiły zawody przedstawione w tabeli nr 7.

Tabela nr 7. Zawody zdecydowanie deficytowe w powiecie zgorzeleckim w I półroczu 2010r.

L.p.	Kod 4-cyfrowy grupy zawodów	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	3311	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	Max
2.	3226	Technicy farmaceutyczni	Max
3	3429	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej nie sklasyfikowani	Max
4	1319	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej nie sklasyfikowani	Max
5	3471	Plastycy i pokrewni	Max
6	4132	Planiści produkcyjni	Max
7	3476	Animatorzy kultury	Max
8	3151	Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni	Max
9	7113	Robotnicy obróbki kamienia	Max
10	7421	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	Max
11	3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	Max
12	2413	Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi	Max
13	2131	Projektanci i analitycy systemów komputerowych	Max
14	3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	Max
15	3443	Urzędnicy ds. przyznawania zasiłków	Max
16	8322	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	Max

Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe należy zwrócić uwagę na zawody, w których średnia miesięczna liczba bezrobotnych zarejestrowanych, a także średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2010r. wynosiła zero. Zawodów takich wystąpiło 87.

Poniżej przedstawiamy w tabeli zawody według najwyższego wskaźnika intensywności deficytu zawodu bez uwzględnienia zawodów o wskaźniku intensywności wynoszącym MAX lub 0, oraz zawodów które kończą się cyframi 90 (czyli Pozostali ...).

Tabela nr 8. Zawody deficytowe w powiecie zgorzeleckim w I półroczu 2010 roku.

L.p.	Kod 6-cyfrowy grupy zawodów	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba bezrobotnych	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
28.	915106	Konwojent	1,8333	0,1667	11,0000
4	343101	Pracownik administracyjny	7,0000	1,1667	6,0000
8.	419101	Pracownik biurowy	22,0000	3,6667	6,0000
2	341201	Agent ubezpieczeniowy	1,8333	0,3333	5,5000
6.	346104	Pracownik socjalny	0,8333	0,1667	5,0000
18.	621201	Ogrodnik terenów zieleni	1,6667	0,3333	5,0000
7.	348202	Bibliotekarz	0,6667	0,1667	4,0000
10	422201	Recepcjonista	0,6667	0,1667	4,0000
23.	828303	Monter zespołów i zespołów elektronicznych	5,8333	1,8333	3,1818
5	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,5000	0,1667	3,0000
16.	522104	Ekspedient w punkcie usługowym	0,5000	0,1667	3,0000
25.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,5000	0,1667	3,0000
27.	913302	Pracznica	0,8333	0,3333	2,5000
19.	713704	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1,1667	0,5000	2,3333
20.	732201	Formowacz wyrobów szklanych	2,6667	1,1667	2,2857
3	342205	Technik logistyk	0,3333	0,1667	2,0000
13	514109	Fryzjer damski	0,3333	0,1667	2,0000
15.	515908	Strażnik miejski	0,3333	0,1667	2,0000
17.	522108	Sprzedawca w stacji paliw	0,3333	0,1667	2,0000
22.	823104	Wulkanizator	0,3333	0,1667	2,0000
14	515902	Pracownik ochrony mienia i osób	4,0000	2,1667	1,8462
9.	421202	Kasjer walutowy	1,5000	0,8333	1,8000
26.	913207	Sprzątacznica	9,5000	5,3333	1,7812
21	742302	Pilarz	0,8333	0,5000	1,6667
11	512302	Kelner	3,8333	2,3333	1,6429
1.	242904	Prawnik legislator	0,5000	0,3333	1,5000
12	514103	Kosmetyczka	0,8333	0,6667	1,2500
24.	833204	Operator sprzętu do robót ziemnych	1,0000	0,8333	1,2000

Analizując zawody deficytowe zauważa się, iż w znacznym stopniu generowały je zawody wymagające kwalifikacji, bądź też umiejętności wymaganych do wykonywania danego zawodu.

Ponadto należy pamiętać, iż zawody: pracownik biurowy, pracownik administracyjny, ogrodnik terenów zielonych nie należą do zawodów deficytowych, ponieważ zgłoszone oferty pracy na powyższych stanowiskach dotyczyły głównie organizacji miejsc stażu.

Wyniki analizy zawodów deficytowych nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistości, ponieważ są to także zawody nie wymagające zbyt dużych kwalifikacji, bądź też kwalifikacji których wykonywania mogą podjąć się przedstawiciele innych zawodów. Przykładem takich zawodów są: ogrodnik terenów zielonych, pracznka, sprzątacznka, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, sprzedawca w stacji paliw.

4.2. Zawody nadwyżkowe.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie. Im mniejszy wskaźnik intensywności nadwyżki, tym bardziej nadwyżkowy jest zawód. Wartość wskaźnika intensywności nadwyżki „0,0000” wskazuje na to, że w danej grupie w omawianym okresie nie zgłoszono ofert pracy, natomiast rejestrowali się bezrobotni (nie biorąc pod uwagę zawodów, w których nie zgłoszono ofert pracy i nie zarejestrowano bezrobotnych). W I półroczu 2010r. zawodów, które miały wskaźnik intensywności nadwyżki wynoszący „0,0000” było 294.

Analizując zawody najbardziej nadwyżkowe zauważa się, że w porównaniu do zawodów najbardziej nadwyżkowych z I półrocza 2009r. nastąpiła mniej więcej w połowie zmiana zawodów niedostosowanych do potrzeb rynku pracy. Świadczy to o dynamice zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy. Część zawodów, które rok temu uznawane były za najbardziej nadwyżkowe stały się bardziej deficytowe.

Poniżej w tabeli nr 9 przedstawiamy 30 zawodów według najniższego wskaźnika intensywności nadwyżki zawodu bez uwzględnienia zawodów o wskaźniku intensywności wynoszącym MAX lub 0, oraz zawodów które kończą się cyframi 90 (czyli Pozostali ...).

Tabela nr 9. Zawody nadwyżkowe w powiecie zgorzeleckim w I półroczu 2010 roku.

L.p.	Kod 6-cyfrowy grupy zawodów	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba bezrobotnych	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	241912	Specjalista ds. marketingu i handlu	0,6667	2,0000	0,3333
2.	343201	Księgowy(samodzielny)	0,5000	1,5000	0,3333
3.	913303	Prasowaczka (ręczna)	0,1667	0,5000	0,3333
4.	931301	Robotnik budowlany	2,8333	9,8333	0,2881
5.	315202	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,1667	0,6667	0,2500
6.	412102	Asystent rachunkowości	0,1667	0,6667	0,2500
7.	721303	Błacharz samochodowy	0,6667	2,6667	0,2500
8.	832101	Kierowca samochodu osobowego	0,6667	2,6667	0,2500
9.	000000	Bez zawodu	36,0000	150,5000	0,2392
10.	742204	Stolarz	0,5000	2,1667	0,2308
11.	421102	Kasjer handlowy	0,5000	2,5000	0,2000
12.	724201	Elektromonter(elektryk) zakładowy	0,8333	4,1667	0,2000
13.	712302	Stolarz budowlany	0,1667	1,0000	0,1667
14.	724101	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,1667	1,0000	0,1667
15.	712102	Murarz	3,0000	18,3333	0,1636
16.	742207	Stolarz meblowy	0,1667	1,1667	0,1429
17.	915202	Dozorca	0,1667	1,1667	0,1429
18.	312102	Technik informatyk	0,3333	2,5000	0,1333
19.	514102	Fryzjer	0,8333	6,3333	0,1316
20.	712202	Betoniarz zbrojarz	0,1667	1,3333	0,1250
21.	741203	Piekarz	0,3333	2,6667	0,1250
22.	241102	Ekonomista	0,1667	1,5000	0,1111
23.	224101	Pielegniarka	0,1667	1,5000	0,1000
24.	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	0,3333	3,6667	0,0909
25.	311204	Technik budownictwa	0,3333	4,1667	0,0800
26.	311402	Technik telekomunikacji	0,1667	2,3333	0,0714
27.	743304	Krawiec	0,3333	6,3333	0,0526
28.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,6667	14,6667	0,0455
29.	311502	Technik mechanik	0,5000	11,1667	0,0448
30.	341902	Asystent ekonomiczny	0,3333	26,3333	0,0127

4.3. Zawody zrównoważone.

Zawody zrównoważone to takie, w których liczba rejestrujących się bezrobotnych odpowiada liczbie napływających ofert. Zawodów takich na lokalnym rynku pracy w I półroczu 2010r. było 12.

Do zawodów zrównoważonych, czyli takich, które charakteryzowała równowaga pomiędzy popytem a podażą należały:

- Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym, inżynier technologii żywności, nauczyciel historii, spedytor, inkasent, tynkarz, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, mechanik samochodów ciężarowych, elektromonter instalacji elektrycznych, operator koparek i zwałowarek, pomoc kuchenna, wydawca materiałów.

4.4. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie.

Opracowanie rankingu zawodów generujących długotrwale bezrobocie zostało oparte na wskaźnikach, które są wynikiem obliczonym jako stosunek osób zarejestrowanych w danym zawodzie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w I półroczu 2010r.

Osoby bezrobotne pozostające w ciągłej rejestracji ponad 12 miesięcy stanowiły 20,57 % ogółu bezrobotnych w I półroczu 2010r. W tej sytuacji ważne jest posiadanie wiedzy dotyczącej kwalifikacji zawodowych tych osób. Dokonana analiza bazy pozwoliła ustalić ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie (dwucyfrowy kod zawodów).

Na pierwszym miejscu zawodami generującymi długotrwale bezrobocie znalazły się zawody z grupy zawodowej **Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy**, gdzie wartość wskaźnika dla tych zawodów osiągnęła poziom 1,0000. Wynika to z tego że ta grupa zawodowa w większości przypadków nie uzupełniła niezbędnych kwalifikacji, aby móc wykonywać dalej pracę w tych zawodach.

N drugim miejscu znalazły się następujące zawody generujące długotrwale bezrobocie, gdzie wskaźnik zawarty jest w przedziale od 0,9999 do 0,3000:

- ❖ Kierownicy małych przedsiębiorstw
- ❖ Specjaliści szkolnictwa
- ❖ Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
- ❖ Rolnicy
- ❖ Pracownicy obsługi biurowej

Na trzecim miejscu znalazły się zawody gdzie wskaźnik długotrwałego bezrobocia zawarty jest w przedziale od 0,2999 do 0,2000

- ❖ Kierowcy i operatorzy pojazdów
- ❖ Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni
- ❖ Pracownicy usług osobistych i ochrony
- ❖ Ogrodnicy
- ❖ Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- ❖ Modelki. Sprzedawcy i demonstratorzy
- ❖ Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów
- ❖ Górnicy i robotnicy budowlani
- ❖ Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia
- ❖ Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- ❖ Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
- ❖ Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- ❖ Operatorzy i monterzy maszyn

- ❖ Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni

Pozostałe grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie kształtowały się w przedziale od 0,1999 do 0,0000:

- ❖ Pracownicy pozostałych specjalności
- ❖ Średni personel techniczny
- ❖ Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
- ❖ Kierownicy dużych i średnich organizacji
- ❖ Pozostali specjaliści
- ❖ Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia
- ❖ Leśnicy i rybacy
- ❖ Siły zbrojne.

5. Wnioski.

Analizując monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy można wyciągnąć następujące wnioski:

- w I półroczu 2010r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu zwiększyła się o 613 osób w porównaniu do stanu na koniec I półrocza 2009 – z poziomu 4 298 na poziom 4 911,
- stopa bezrobocia wzrosła o 1,2 punkty procentowe z poziomu 12,6 na 13,8,
- niezmiennie od lat wśród bezrobotnych utrzymuje się przewaga bezrobotnych kobiet nad mężczyznami, a w najgorszej sytuacji na rynku pracy są osoby bez zawodu,
- lokalny rynek pracy jest nadal nadwyżkowy, co wynika z analizy bezrobocia i ofert pracy,
- podobnie jak w I półroczu 2009 biorąc pod uwagę grupy wielkie największy napływ bezrobotnych odnotowano w grupie zawodowej „robotnicy maszyn i urządzeń”, zaś według grup elementarnych była to grupa „bez zawodu”
- mimo deficytu siły roboczej w znaczącej liczbie zawodów nie wszystkie oferty mogły być w pełni zrealizowane. Wynika to głównie z braku dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne. Część osób bezrobotnych posiada kwalifikacje zdezaktualizowane i nie odpowiadające nowoczesnym standardom pracy,
- w I półroczu 2010r do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu zgłoszono 1172 oferty pracy, tj. 175 ofert więcej niż w I półroczu 2009r. – zgłoszone miejsca pracy często dotyczyły ofert subsydiowanych, a ich zdecydowana większość pochodziła z sektora prywatnego,
- największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców zanotowano ponownie dla grupy „pracownicy obsługi biurowej” – jednakże większość ofert pracy dotyczyło tu organizacji miejsc stażu,
- podobnie jak w I półroczu 2009r. najwięcej ofert pracy (w tym subsydiowanych tj. staże , prace społecznie użyteczne) wpłynęło dla grupy „bez zawodu”, „sprzedawca” „pracownik biurowy”,
- ze względu na napływ bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsc pracy najwyższe liczby bezrobotnych w omawianym okresie generowała sekcja „handel hurtowy i detaliczny” oraz sekcja „przetwórstwo przemysłowe”,
- bezrobocie na terenie powiatu ma charakter długotrwały,
- analizując zawody deficytowe zauważa się, iż w znacznym stopniu generowały je zawody wymagające kwalifikacji, bądź też umiejętności wymaganych do wykonywania danego zawodu,

- z analizy struktury bezrobocia i ofert pracy wynika, że lokalny rynek nadal jest nadwyżkowy, a bezrobocie na terenie powiatu ma charakter długotrwały – przewaga zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi powoduje, że przyszli pracownicy powinni wykazać się dużą elastycznością zawodową i edukacyjną;
- na poziomie grup wielkich w I półroczu 2010r. największy deficyt siły roboczej zanotowano w grupie „nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy”;
- wskaźnik intensywności deficytu w analizowanym okresie przy przyjętym sposobie wyliczania danych był największy w zawodach: konwojent, pracownik administracyjny, pracownik biurowy, agent ubezpieczeniowy – przy czym należy pamiętać, że prezentowane dane nie można interpretować wprost, ponieważ zawody: pracownik biurowy, pracownik administracyjny pojawiły się jako deficytowe z uwagi na dużą ilość ofert stażu w tych zawodach, w stosunku do liczby zarejestrowanych osób w tych grupach zawodowych – stąd przewaga ofert pracy nad liczbą zarejestrowanych osób w tych zawodach i deficytowość tych zawodów,
- analizując zawody nadwyżkowe zauważa się, że część zawodów w porównaniu do I półrocza 2009r. nadal pozostała jako nadwyżkowa (np. : specjalista ds. marketingu i handlu, robotnik budowlany, kierowca samochodu osobowego, murarz, krawiec, asystent ekonomiczny) zaś inna część mogła stać się bardziej deficytowa;
- biorąc pod uwagę wskaźnik intensywności równowagę odnotowano w 2,24% ogółu wszystkich zawodów, w których sklasyfikowano bezrobotnych w I półroczu 2010r.;
- wykorzystując prezentowane w niniejszym opracowaniu dane należy pamiętać, że duża grupa bezrobotnych może być sklasyfikowana w wielu zawodach, ale w momencie sporządzania sprawozdań statystycznych – zawarci są w systemie ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu. Powoduje to, że dana osoba posiadająca kilka zawodów może w danym okresie czasu reprezentować zarówno zawód nadwyżkowy jak i deficytowy, z tym, że tylko jeden z nich będzie uwzględniony w statystyce rynku pracy i niniejszym opracowaniu;
- koniecznym wydaje się lepsze dopasowanie klasyfikacji zawodów i specjalności szkolnictwa zawodowego do klasyfikacji zawodów rynku pracy – pozwoli to na bardziej efektywne prowadzenie monitoringu, a tym samym na zaniechanie bądź ograniczenie kształcenia w zawodach nadwyżkowych;
- prowadzenie analiz ilościowych nie może ograniczać się wyłącznie do przedstawienia ich wyników w postaci danych liczbowych - dużo istotniejsza jest ich interpretacja, dzięki czemu mogą się one stać fundamentem do formułowania sądów i podejmowania działań.

Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Zgorzelcu
Danuta Plutecka

Sporządziła:
Sylwia Zarówna
p. o. Kierownika Działu Rynku Pracy